

Първи стъпки в кодирането

Да напишем първата си
програма със C# и Visual Studio

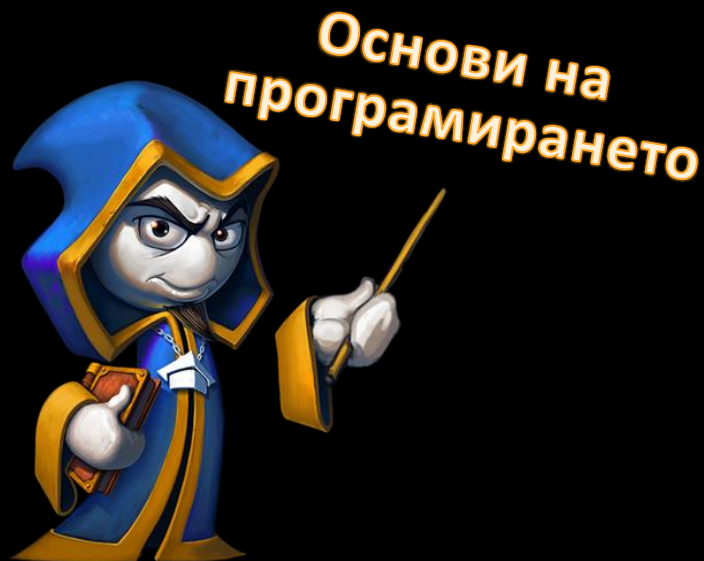

СофтУни

трейнерски екип

Софтуерен университет

<http://softuni.bg>

Съдържание

1. Какво означава да програмираме?
2. Първа програмка със C# и Visual Studio
3. Да направим конзолна програма
  - Създаване на конзолна C# програма
  - Стартиране на програмата
  - Тестване в judge системата
4. Да напишем графична програма
5. Да напишем веб приложение

Какво означава
"да програмираме"?

Какво означава "програмиране"?

- Да даваме **команди** на компютъра – да "**комуникираме**"
  - Командите се подреждат една след друга
    - В поредица, те образуват "**компютърна програма**"

Как комуникираме?

Начин на комуникация

Добър ден!

български

Добрый день!

руски

Dobrý deň!

словашки

Dobrý den!

чешки

Начин на комуникация (2)

Guten Tag!

немски

God dag!

шведски

God dag!

норвежки

God dag!

датски

Начин на комуникация (3)

```
for(int i = 0; i <= 10; i++)
```


C#

```
for($i = 0; $i <= 10; $i++)
```


PHP

Начин на комуникация (4)

```
for(int i = 0; i <= 10; i++)
```


Java

```
for(let i = 0; i <= 10; i++)
```


JavaScript

- Програмите се пишат на **език за програмиране**
  - Например C#, Java, JavaScript, Python, PHP, C, C++, ...
  - Използва се **среда за програмиране** (например IntelliJ IDEA)

Демонстрация на живо

Примерна изпитна задача

- Напишете програма, която въвежда число N ($1 \leq N \leq 100$) и печата коледна елха с размер N като в примерите по-долу:

N = 1

```
  |
* | *
```

N = 2

```
  |
 * | *
** | **
```

N = 3

```
  |
 * | *
** | **
*** | ***
```

N = 4

```
  |
 * | *
** | **
*** | ***
**** | ****
```

N = 5

```
  |
 * | *
** | **
*** | ***
**** | ****
***** | *****
```

Пращане на решения: <https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/155#6>

Примерна изпитна задача – решение

```
static void Main()
{
    int n = int.Parse(Console.ReadLine());
    for (int i = 0; i <= n; i++)
    {
        string asterisks = new string('*', i);
        string spaces = new string(' ', n - i);
        Console.Write(spaces);
        Console.Write(asterisks);
        Console.Write(" | ");
        Console.Write(asterisks);
        Console.WriteLine(spaces);
    }
}
```


Компютърна програма – примери

- Програма, която свири музикалната нота "ла" (за 0.5 секунди)

```
Console.Beep(432, 500);
```

- Програма, която свири поредица от музикални ноти:

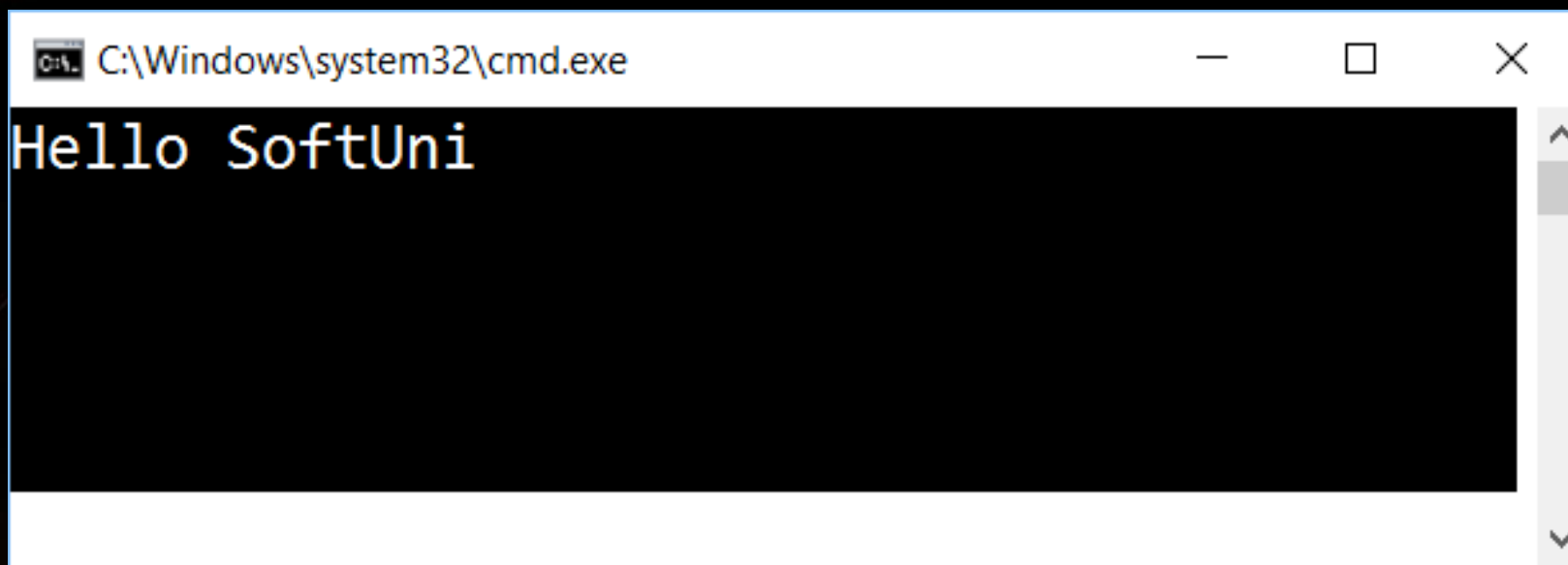
```
for (int i = 200; i <= 4000; i += 200)  
    Console.Beep(i, 100);
```

- Програма, която конвертира от левове в евро:

```
var leva = int.Parse(Console.ReadLine());  
var euro = leva / 1.95583;  
Console.WriteLine(euro);
```


- Програма == последователност от команди
  - Съдържа команди, пресмятания, проверки, повторения, ...
- Програмите се пишат в текстов формат
  - Текстът на програмата се нарича **сорс код**
- Сорс кодът се компилира до **изпълним файл**
  - Например **Program.cs** се компилира до **Program.exe**
  - Или се изпълнява директно
    - Например JavaScript сорс кодът се изпълнява от уеб браузъра

A screenshot of a Windows Command Prompt window. The title bar shows the path 'C:\Windows\system32\cmd.exe'. The command prompt area is black with white text that reads 'Hello SoftUni'. The window has standard Windows window controls (minimize, maximize, close) in the top right corner.

```
C:\Windows\system32\cmd.exe  
Hello SoftUni
```

Да направим конзолна програмка

Среда за разработка

- За да програмирате, ви трябва среда за разработка
  - Integrated Development Environment (**IDE**)
  - За C# →
    - Visual Studio за Windows
    - MonoDevelop за Linux / Max OS X
  - за Java → IntelliJ IDEA
  - за PHP → PHP Storm

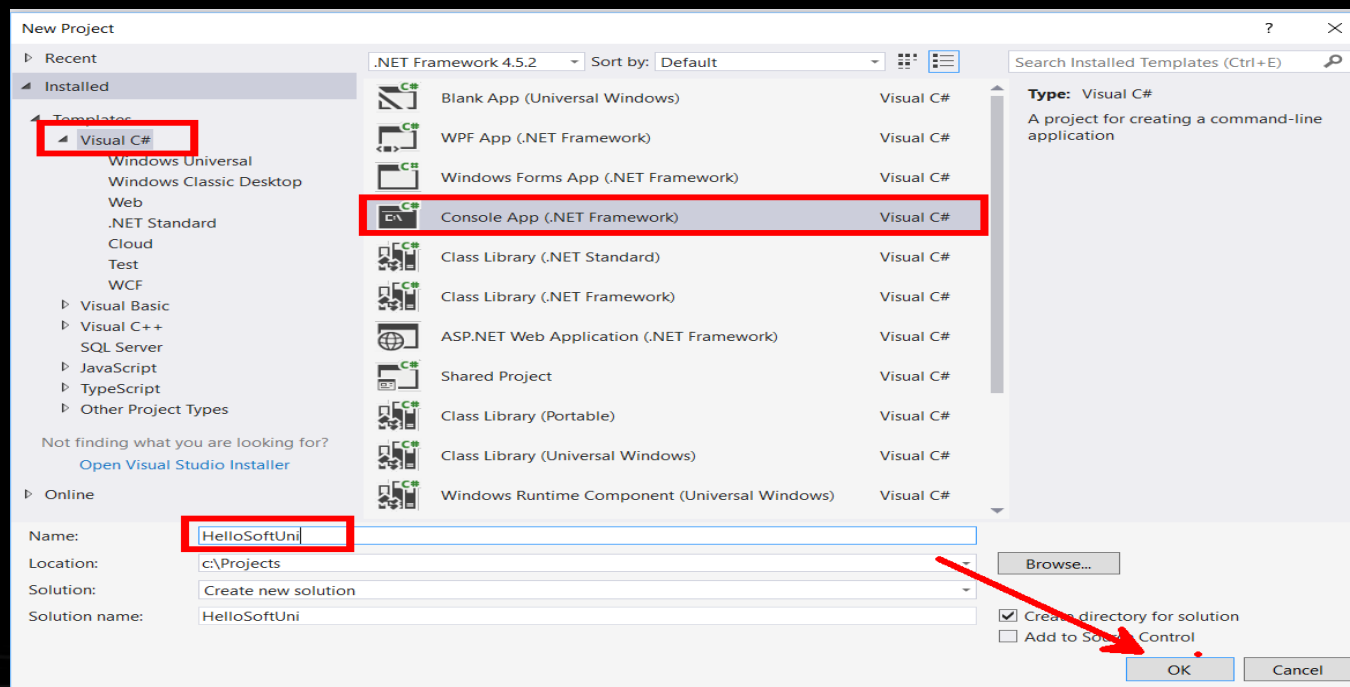

Среда за разработка

- Инсталирайте си Microsoft **Visual Studio Community 2017**
  - <https://visualstudio.com/products/visual-studio-community-vs>
  - Може и по-стара версия на Visual Studio, но не се препоръчва
- Алтернативна среда за разработка (online)
  - C# – .NET Fiddle - <https://dotnetfiddle.net/>
  - Java – <https://www.compilejava.net/>
  - JavaScript – може директно в конзолата на браузър

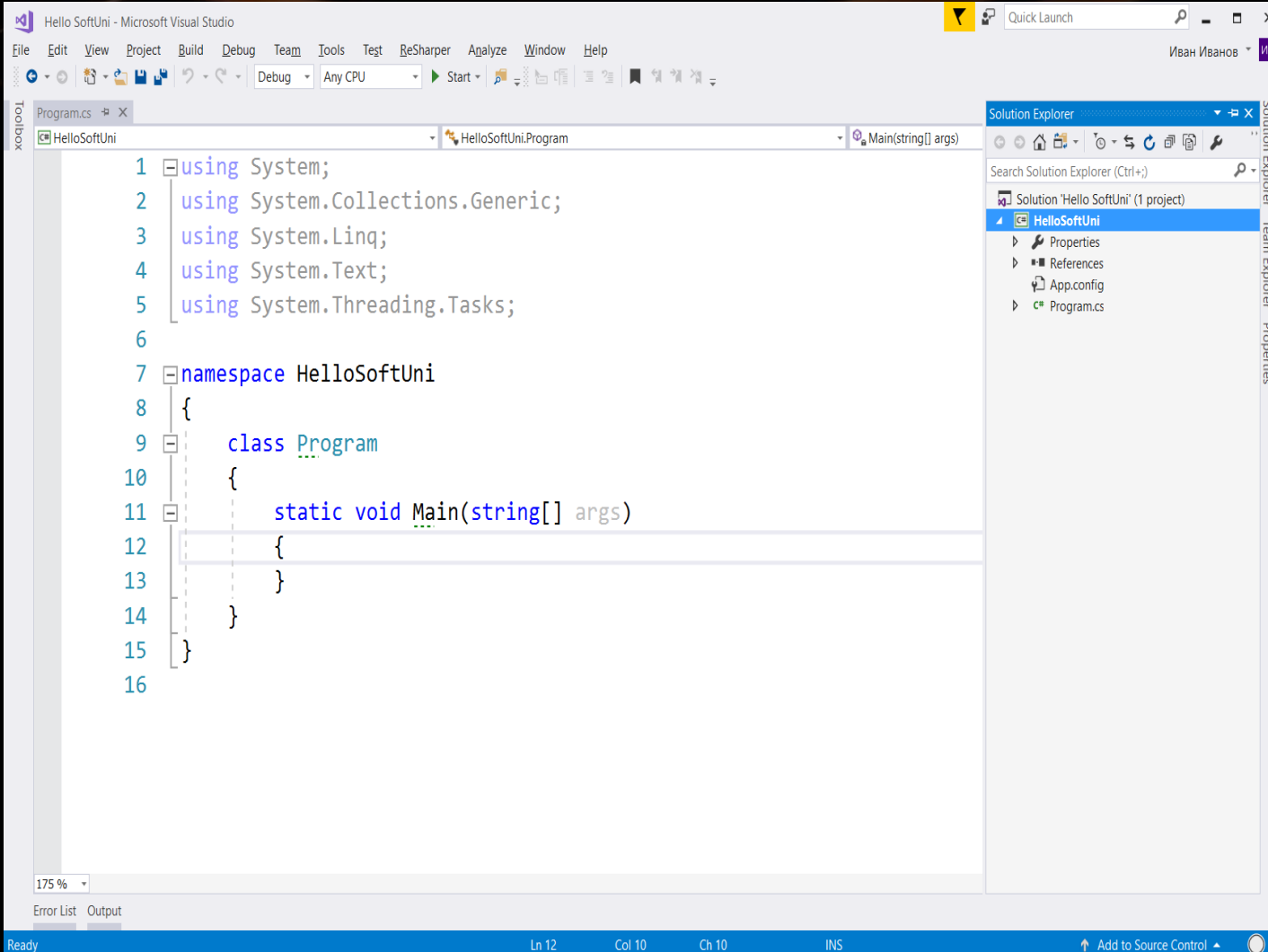
Създаване на конзолна програма

- Стартирайте Visual Studio
- Нов конзолен проект – [File] → [New] → [Project] → [Visual C#] → [Console Application]

Писане на програмен код

- Сорс кодът на програма се пише в секцията **Main(string[] args)**
  - Между отварящата и затварящата скоба { }
- Натиснете [Enter] след отварящата скоба {
- Кодът на програмата се пише отместен навътре

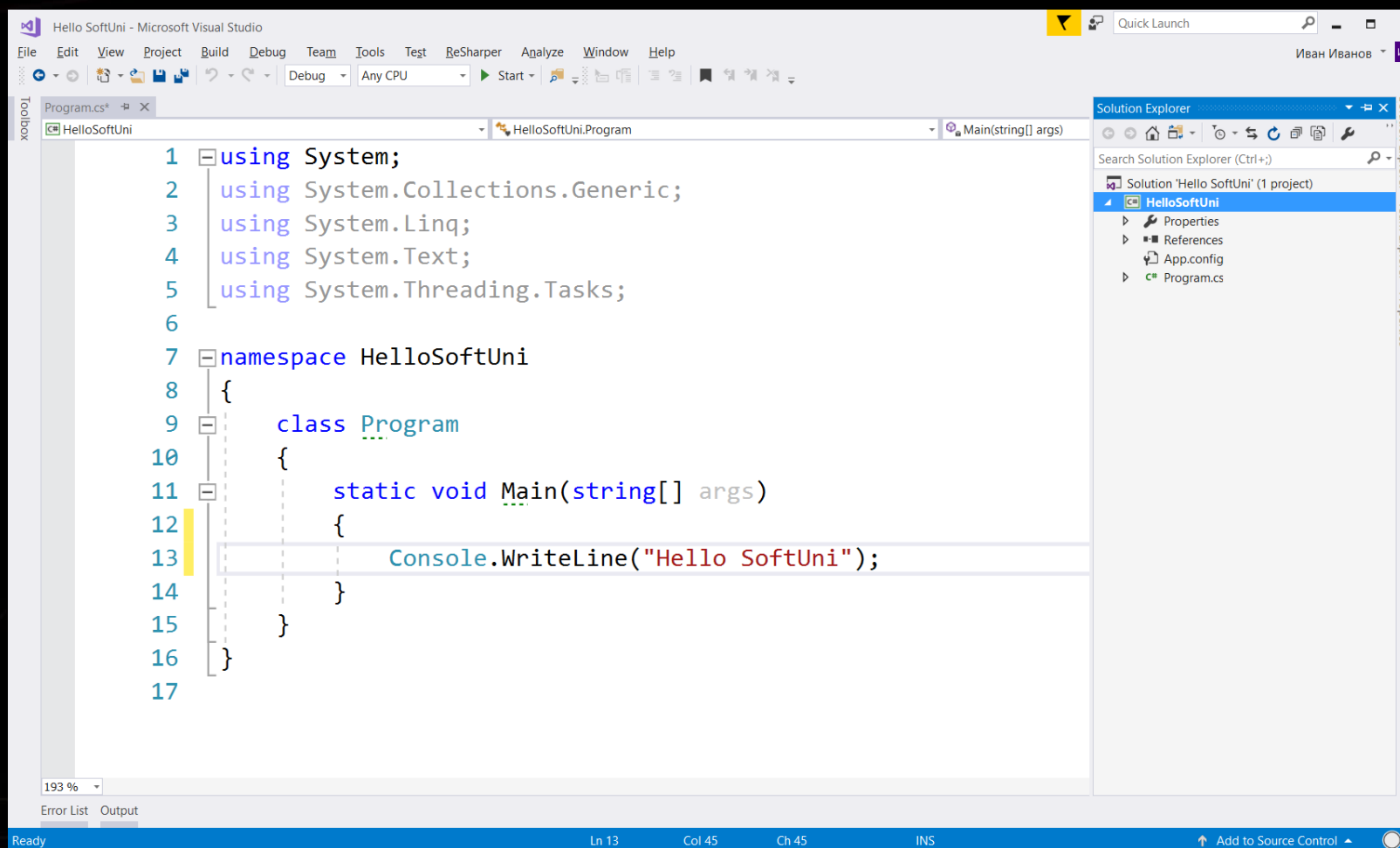
```
1 using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Linq;
4 using System.Text;
5 using System.Threading.Tasks;
6
7 namespace HelloSoftUni
8 {
9     class Program
10    {
11        static void Main(string[] args)
12        {
13        }
14    }
15 }
16
```

The screenshot shows the Visual Studio IDE with the 'HelloSoftUni' project open. The code editor displays the source code of the 'Program.cs' file. The code is a C# console application that defines a 'Program' class with a 'Main' method. The 'Main' method is currently empty, with the cursor positioned at the end of the opening curly brace on line 12. The Solution Explorer on the right shows the project structure, including 'Program.cs'. The status bar at the bottom indicates the current line is 12, column 10, and the character is an insertion point (INS).

Писане на програмен код (2)

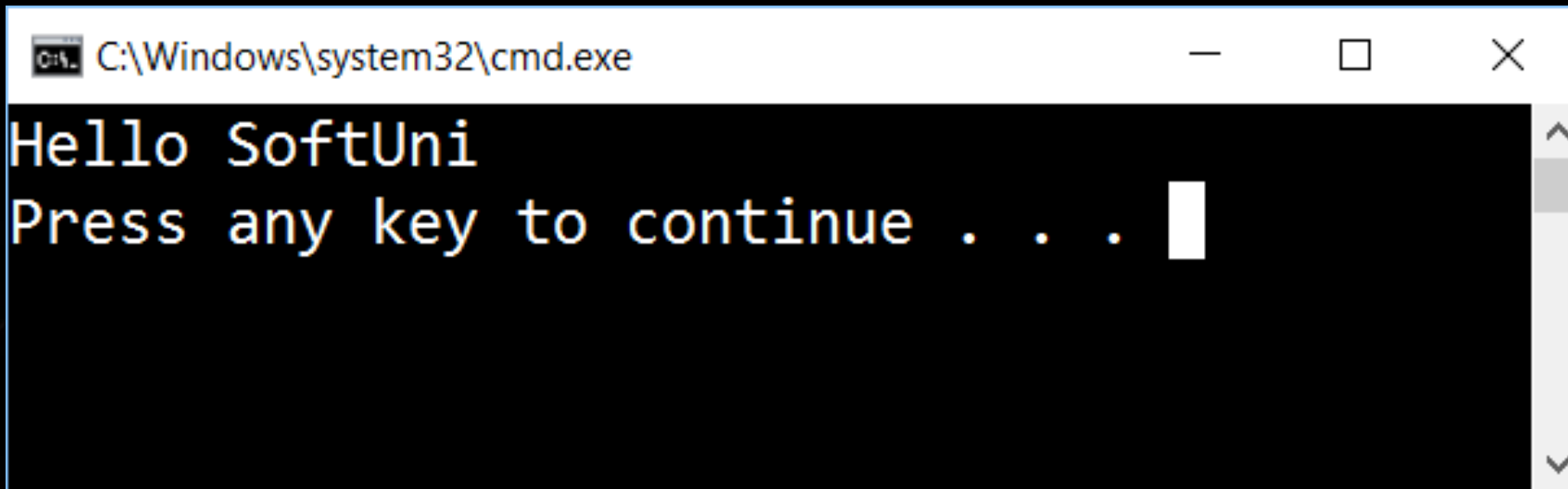
- Напишете следния код: `Console.WriteLine("Hello SoftUni");`


```
1 using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Linq;
4 using System.Text;
5 using System.Threading.Tasks;
6
7 namespace HelloSoftUni
8 {
9     class Program
10    {
11        static void Main(string[] args)
12        {
13            Console.WriteLine("Hello SoftUni");
14        }
15    }
16 }
17
```

Стартиране на програмата

- За стартиране на програмата натиснете **[Ctrl + F5]**
- Ако няма грешки, програмата ще се изпълни
- Резултатът ще се изпише на конзолата (в черния прозорец):


```
C:\Windows\system32\cmd.exe
Hello SoftUni
Press any key to continue . . .
```

Тестване на програмата в Judge

- Тествайте кода си в онлайн judge системата:
  - <https://judge.softuni.bg/Contests/150/First-Steps-in-Coding>

01. Hello SoftUni

Participants Tests Change Delete

Administration

```
1 using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Linq;
4 using System.Text;
5 using System.Threading.Tasks;
6
7 namespace HelloSoftUni
8 {
9     class Program
10     {
11         static void Main(string[] args)
12         {
13             Console.WriteLine("Hello SoftUni");
14         }
15     }
16 }
17
```

Allowed working time: 0.100 sec.
Allowed memory: 16.00 MB
Size limit: 16.00 KB
Checker: Accept Everything

C# code Submit

Submissions

1 2

Points	Time and memory used	Submission date
✓ 100 / 100	Memory: 1.09 MB Time: 0.001 s	16:48:58 04.03.2017

Details

Типични грешки в C# програмите

- Писане извън тялото на **Main()** метода:

```
Console.WriteLine("Hello C#");
```

- Бъркане на малки и главни букви:

```
Console.writeLine("Hello C#");
```

```
console.WriteLine("Hello C#");
```

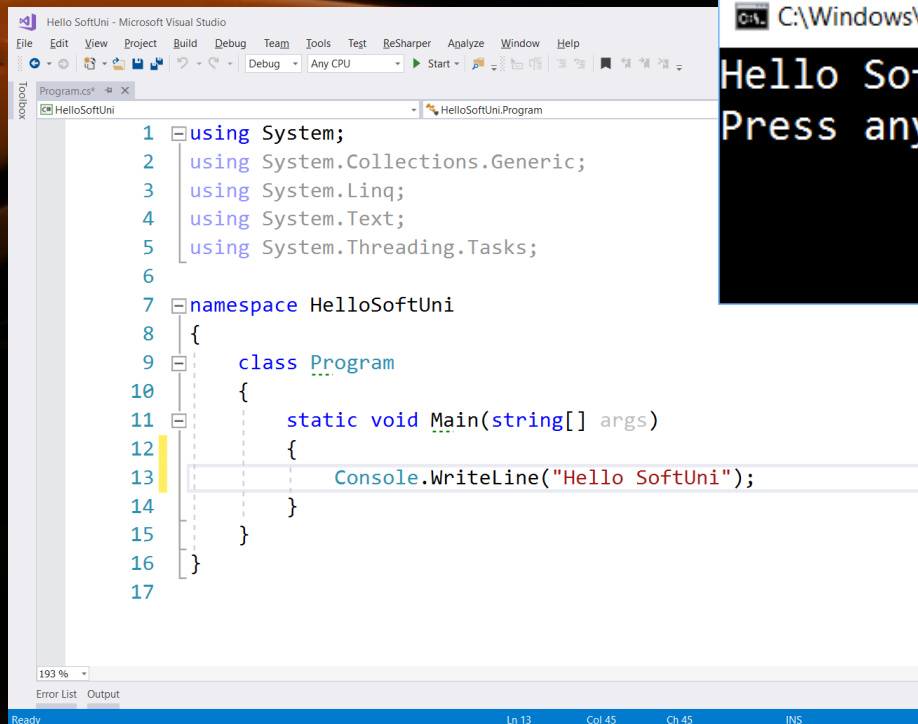
- Липса на ; в края на всяка команда

```
Console.WriteLine("Hello C#")
```

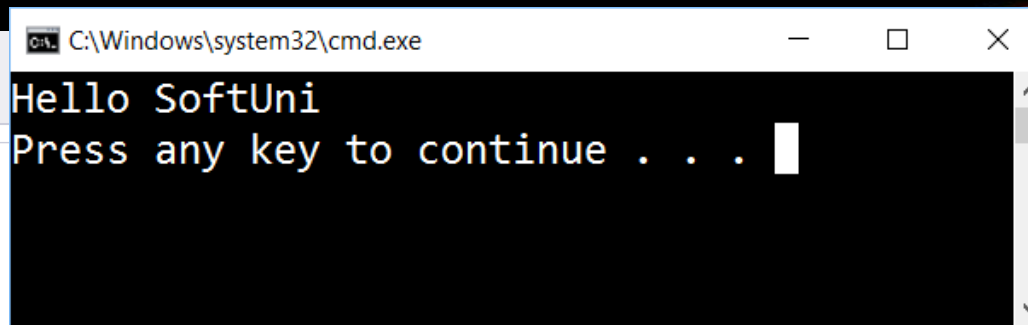
- Липсваща кавичка " или липсваща скоба (или)

```
Console.WriteLine("Hello C#);
```

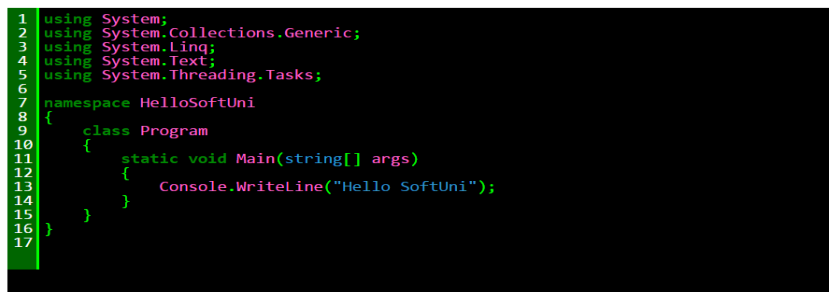
```
Console.WriteLine("Hello C#" ;
```



```
1 using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Linq;
4 using System.Text;
5 using System.Threading.Tasks;
6
7 namespace HelloSoftUni
8 {
9     class Program
10     {
11         static void Main(string[] args)
12         {
13             Console.WriteLine("Hello SoftUni");
14         }
15     }
16 }
17
```



```
C:\Windows\system32\cmd.exe
Hello SoftUni
Press any key to continue . . .
```



```
1 using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Linq;
4 using System.Text;
5 using System.Threading.Tasks;
6
7 namespace HelloSoftUni
8 {
9     class Program
10     {
11         static void Main(string[] args)
12         {
13             Console.WriteLine("Hello SoftUni");
14         }
15     }
16 }
17
```

Allowed working time: 0.100 sec.
Allowed memory: 16.00 MB
Size limit: 16.00 KB
Checker: Accept Everything

C# code Submit

Submissions

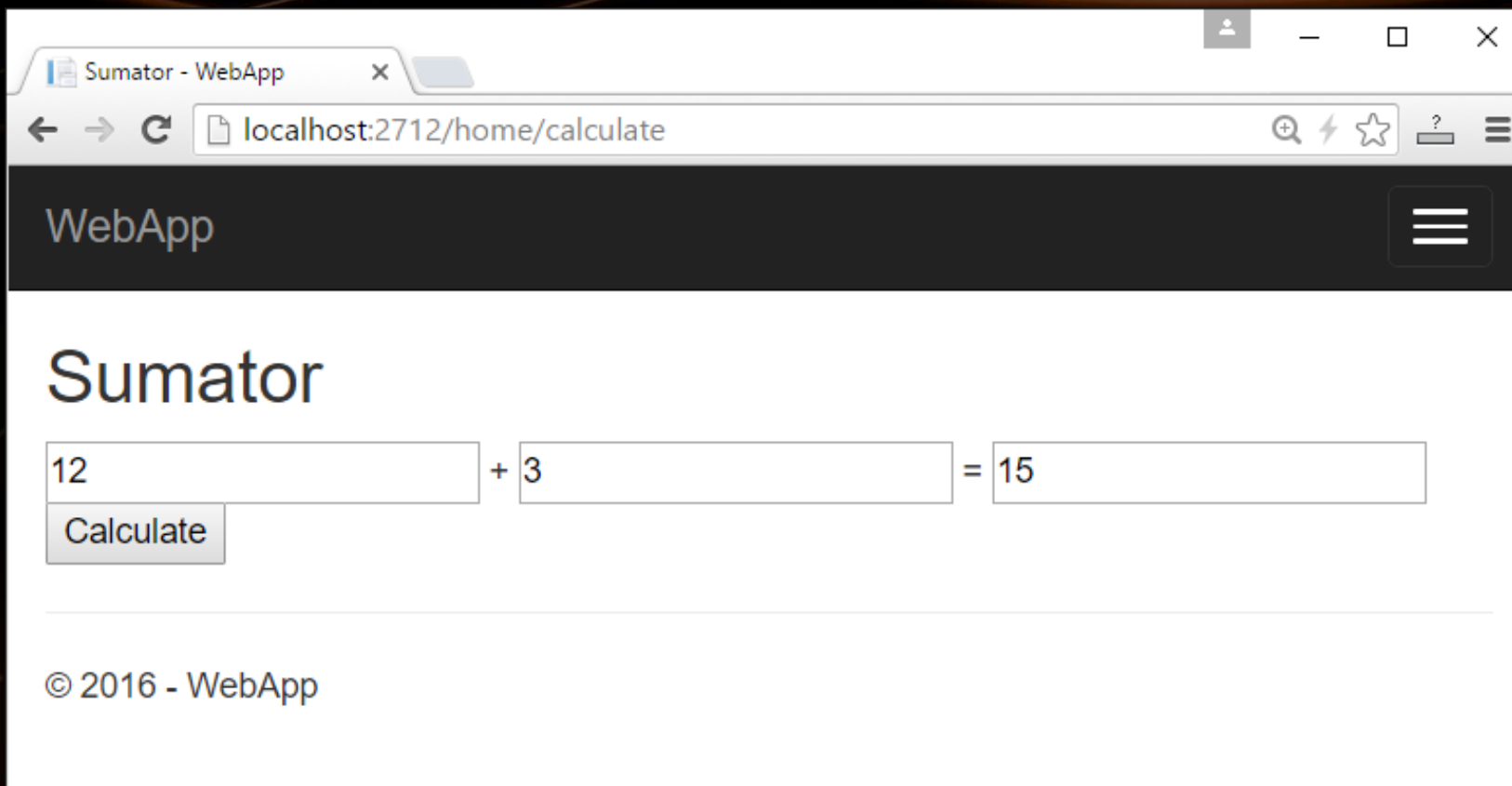
1 2

Points	Time and memory used	Submission date
✓ 100 / 100	Memory: 1.09 MB Time: 0.001 s	16:48:58 04.03.2017

Details

Конзолни програмки със C#

Упражнения в клас (лаб)

The screenshot shows a web browser window with the title "Sumator - WebApp". The address bar displays "localhost:2712/home/calculate". The page has a dark header with the text "WebApp" and a hamburger menu icon. The main content area is titled "Sumator" and contains a calculation form. The form consists of three input fields: the first contains "12", the second contains "3", and the third contains "15". These are separated by a "+" sign and an "=" sign. Below the first input field is a "Calculate" button. At the bottom of the page, there is a copyright notice: "© 2016 - WebApp".

Sumator - WebApp

localhost:2712/home/calculate

WebApp

Sumator

12 + 3 = 15

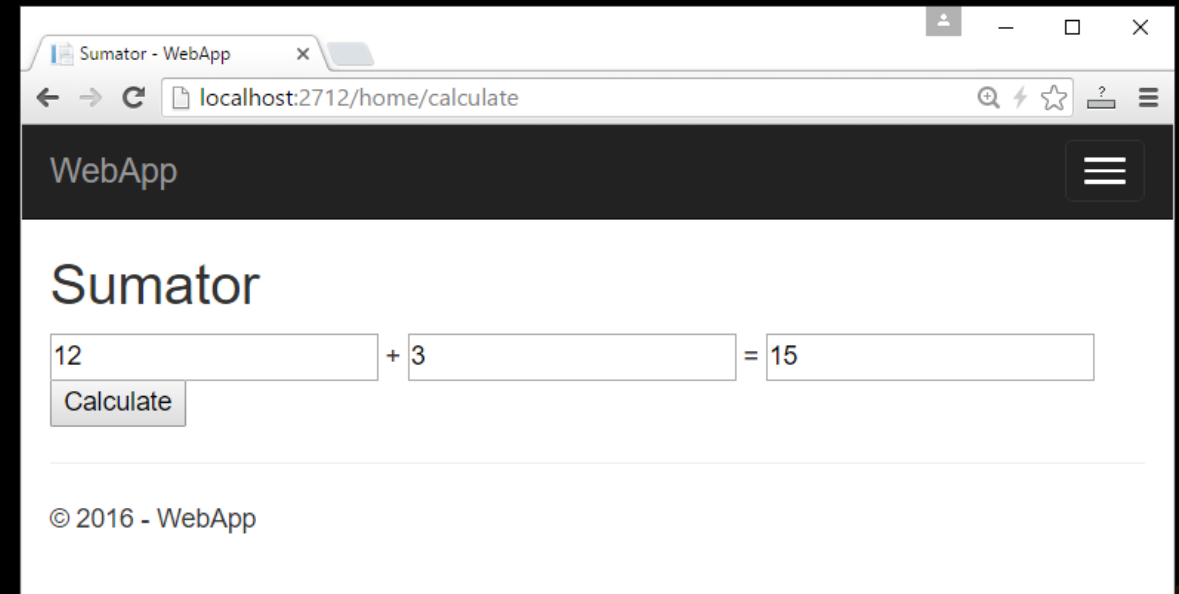
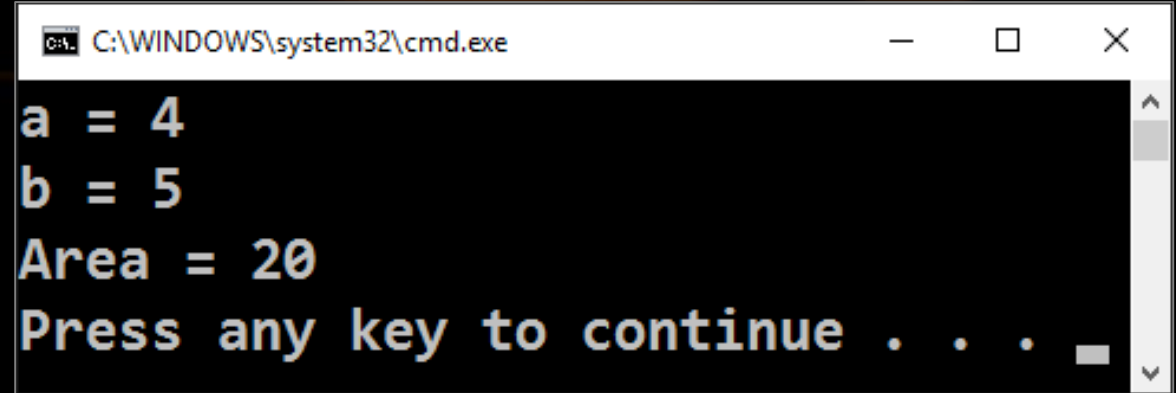
Calculate

© 2016 - WebApp

Да направим уеб приложение

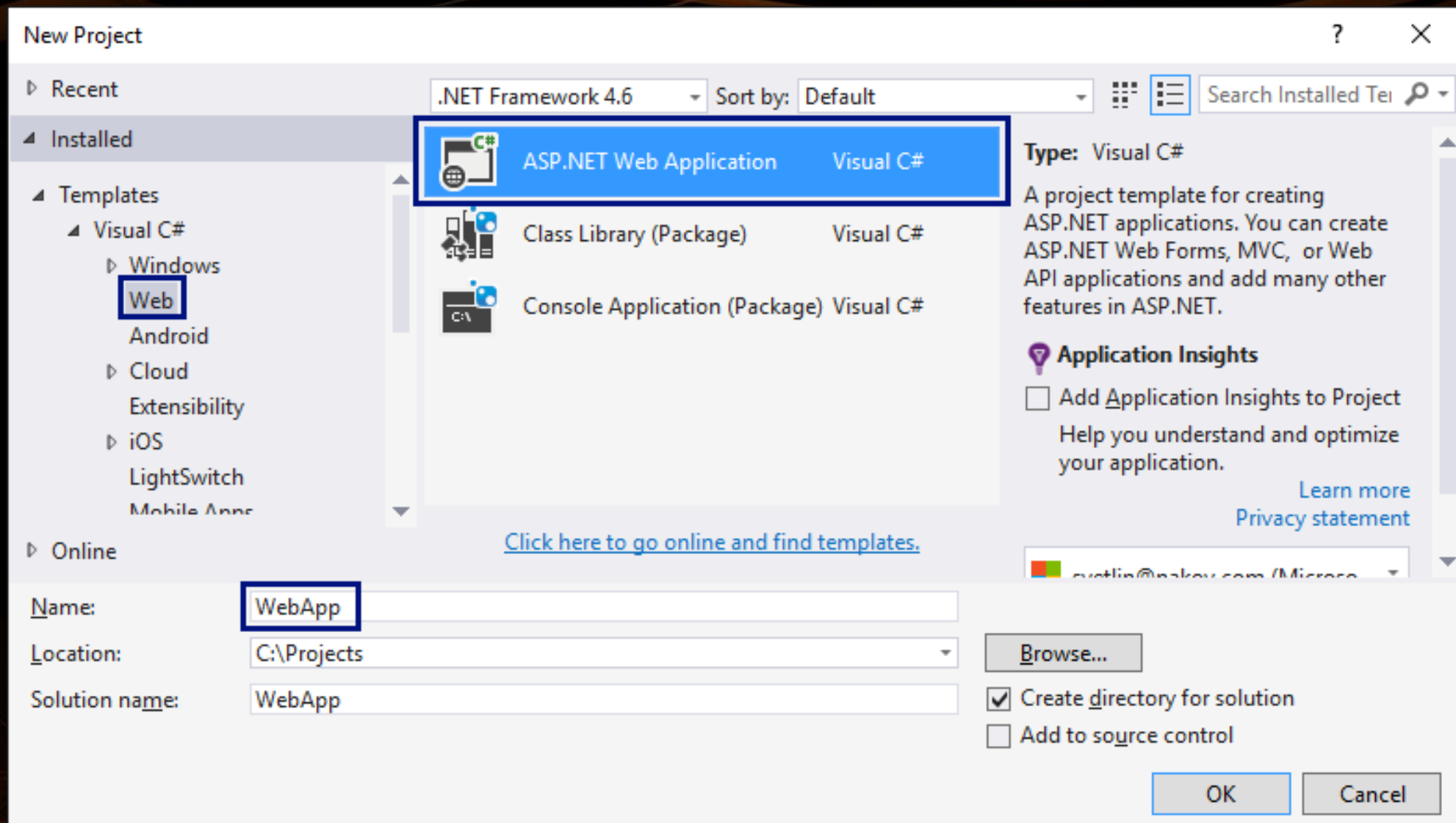
Конзолни и уеб приложения

- Конзолните приложения четат входните си данни и отпечатват изхода си на текстова **конзола**
- Уеб приложенията ползват уеб-базиран потребителски интерфейс
  - Работят през **уеб браузър** и **уеб сървър**

Създаване на уеб приложение

Създаване на уеб приложение (2)

New ASP.NET Project - WebApp

Select a template:

ASP.NET 4.6 Templates

Empty Web Forms **MVC** Web API Single Page Application

Azure API App (Preview) Azure Mobile App (Preview) Azure Mobile Service

ASP.NET 5 Preview Templates

Empty Web API Web Application

Add folders and core references for:

☐ Web Forms ☒ MVC ☐ Web API

☐ Add unit tests

Test project name: WebApp.Tests

A project template for creating ASP.NET MVC applications. ASP.NET MVC allows you to build applications using the Model-View-Controller architecture. ASP.NET MVC includes many features that enable fast, test-driven development for creating applications that use the latest standards.

[Learn more](#)

Change Authentication

Authentication: Individual User Accounts

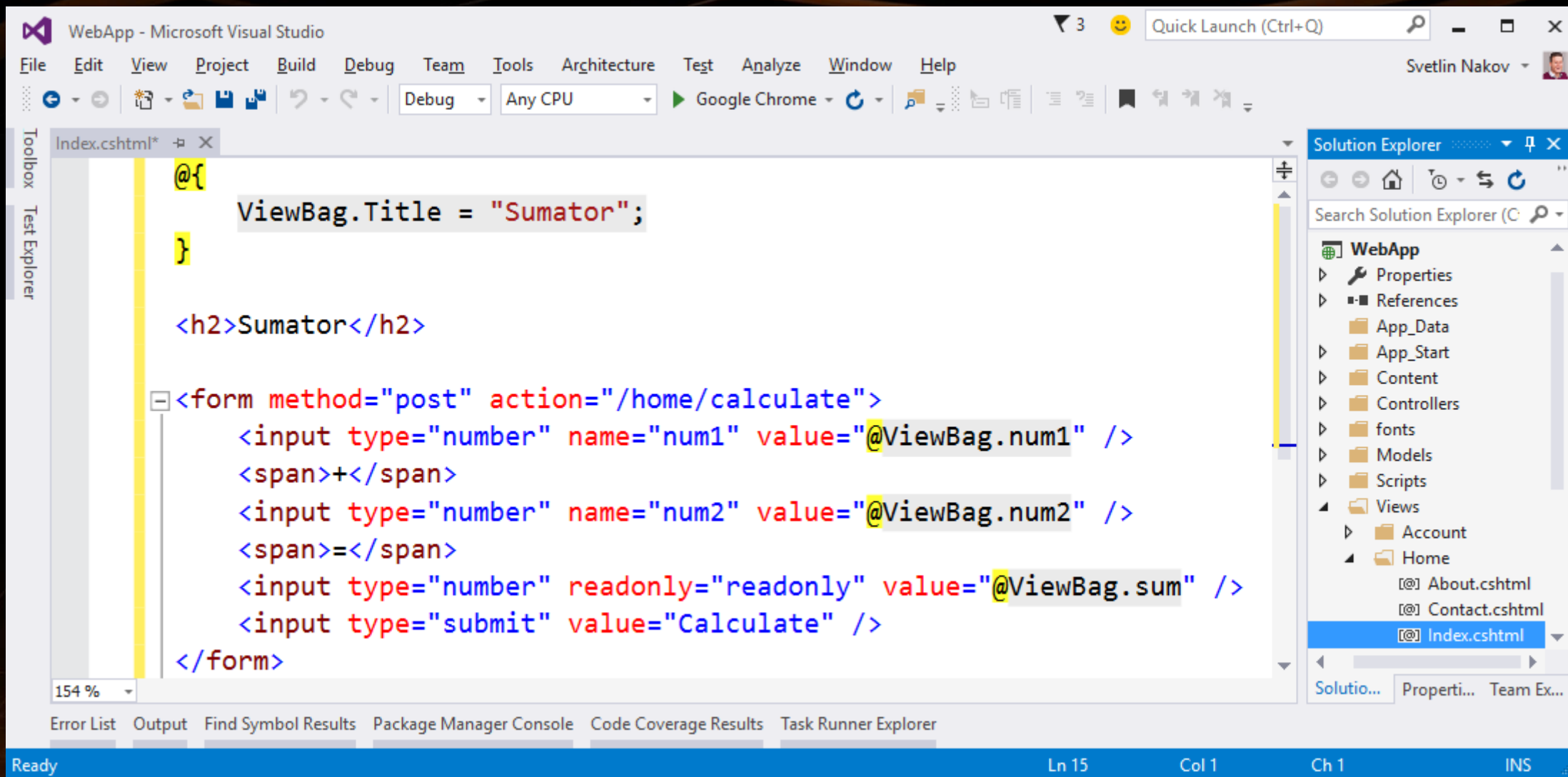
Microsoft Azure

☐ Host in the cloud

Web App

OK Cancel

Създаване на изглед: Index.cshtml

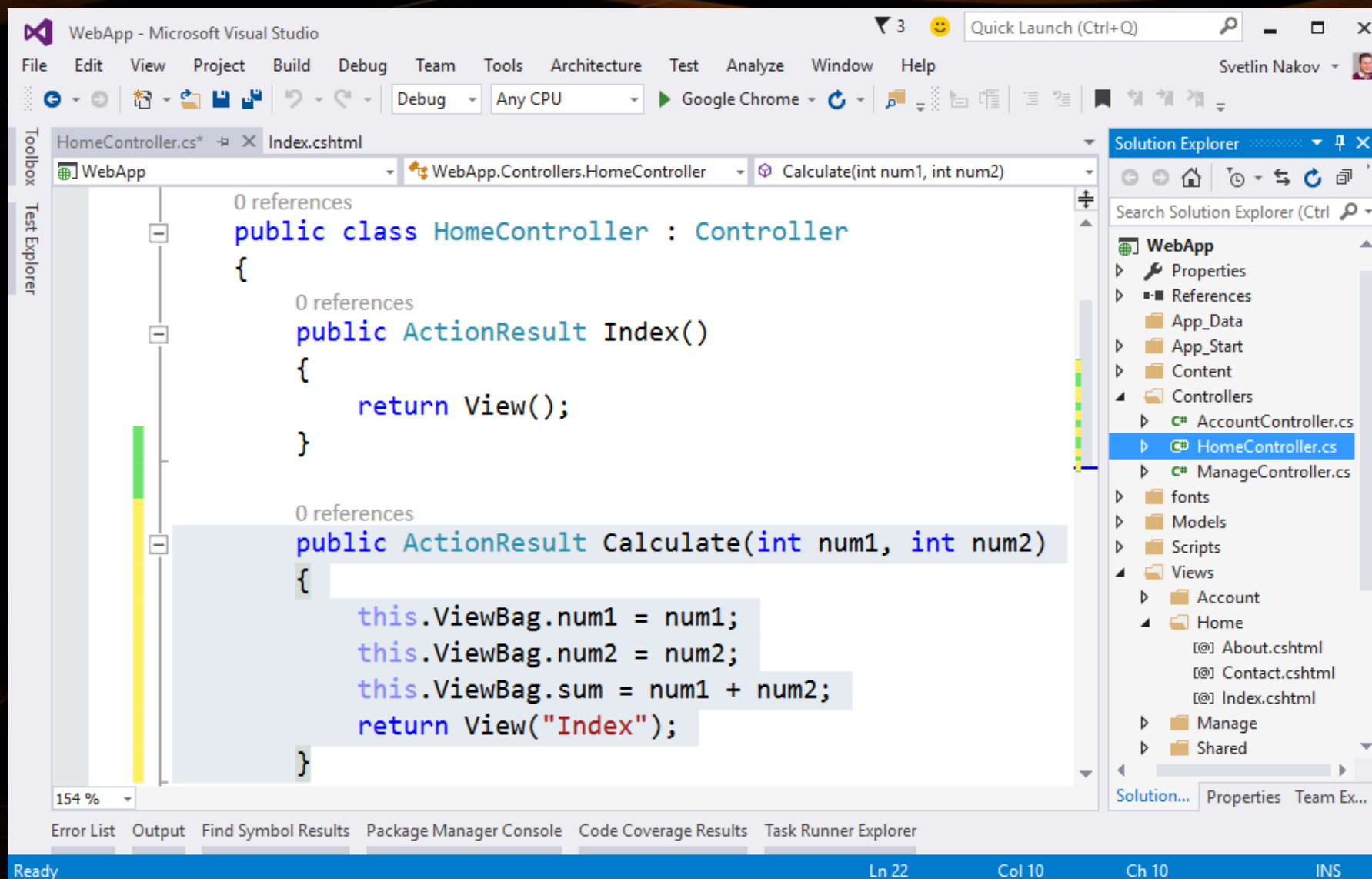
The screenshot shows the Microsoft Visual Studio IDE with a web application project named "WebApp". The main editor displays the "Index.cshtml" file, which contains a Razor view. The code defines a ViewBag property "Title" with the value "Sumator" and renders an HTML form. The form has a POST action "/home/calculate" and contains three input fields: two for numbers (num1 and num2) and one for the sum (readonly). A "Calculate" submit button is also present. The Solution Explorer on the right shows the project structure, with the "Views" folder expanded and "Index.cshtml" selected. The status bar at the bottom indicates the current position is Line 15, Column 1, Character 1.

```
@{
    ViewBag.Title = "Sumator";
}

<h2>Sumator</h2>

<form method="post" action="/home/calculate">
    <input type="number" name="num1" value="@ViewBag.num1" />
    <span>+</span>
    <input type="number" name="num2" value="@ViewBag.num2" />
    <span>=</span>
    <input type="number" readonly="readonly" value="@ViewBag.sum" />
    <input type="submit" value="Calculate" />
</form>
```

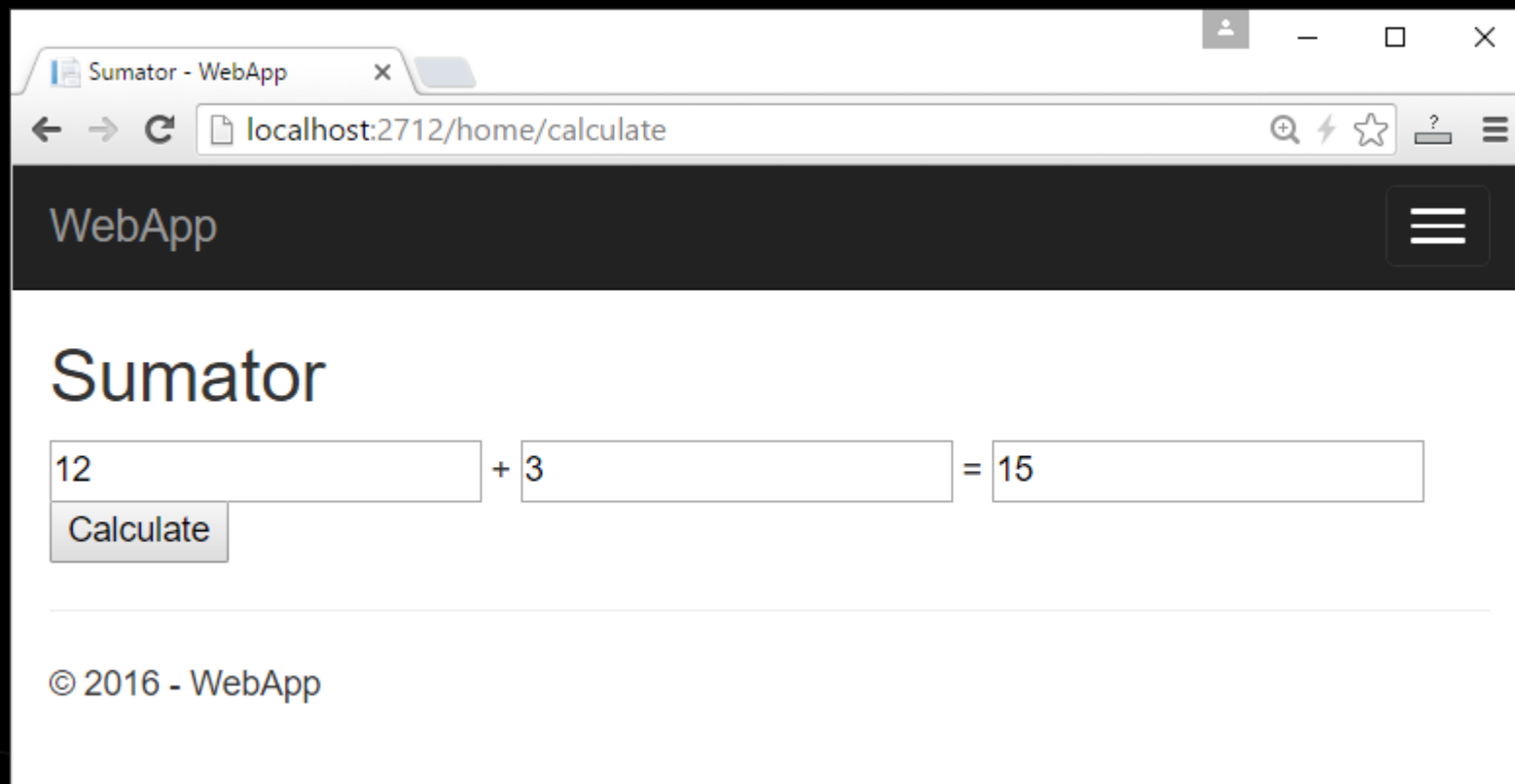
Създаване на действие: HomeController.cs

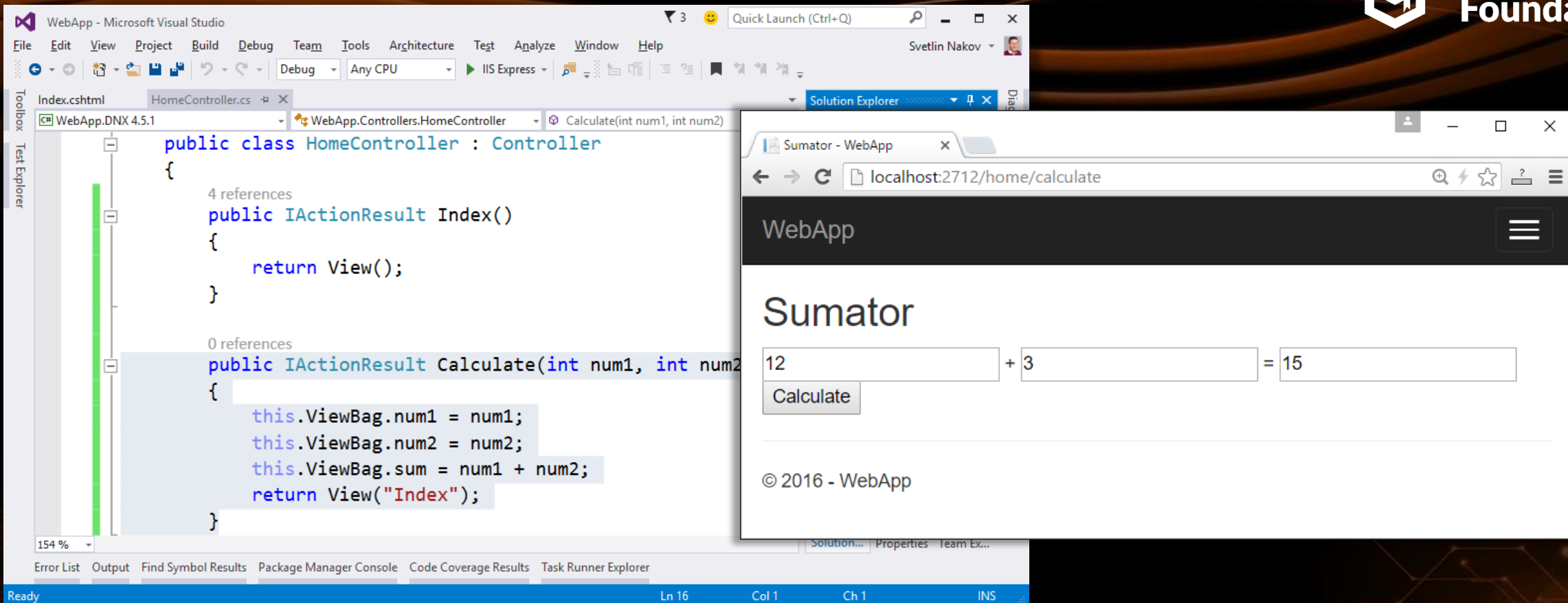

Стартиране на уеб приложението

- Стартираме уеб приложението с [Ctrl+F5]
- Тестваме в уеб браузъра с различни числа

The image shows a development environment with Microsoft Visual Studio and a web browser. In Visual Studio, the file `HomeController.cs` is open, displaying the following code:

```
public class HomeController : Controller
{
    4 references
    public IActionResult Index()
    {
        return View();
    }

    0 references
    public IActionResult Calculate(int num1, int num2)
    {
        this.ViewBag.num1 = num1;
        this.ViewBag.num2 = num2;
        this.ViewBag.sum = num1 + num2;
        return View("Index");
    }
}
```

The web browser window, titled "Sumator - WebApp", shows the URL `localhost:2712/home/calculate`. The page displays a simple calculator interface with the title "Sumator". It features two input fields containing the values "12" and "3", followed by a plus sign and an equals sign, with the result "15" shown in the final field. A "Calculate" button is located below the input fields. The footer of the page reads "© 2016 - WebApp".

Изграждане на веб приложение

Упражнение в клас (лаб)

Какво научихме днес?

- **Програмиране** означава да пишеш команди за компютъра
  - Компютърна програма е **поредица команди**
  - Използва се **език за програмиране** (например C#) + **среда за разработка** (например Visual Studio)
- На C# командите се пишат в частта **Main(...)**

```
static void Main(string[] args)
{
    Console.WriteLine("Hello");
}
```


- Печатаме с **Console.WriteLine(...)**, стартираме с [Ctrl+F5]

Първи стъпки в кодирането

Въпроси?

- Настоящият курс (слайдове, примери, видео, задачи и др.) се разпространяват под свободен лиценз "Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International"

- Благодарности: настоящият материал може да съдържа части от следните източници
  - Книга "Основи на програмирането със C#" от Светлин Наков и колектив с лиценз CC-BY-SA

Безплатни обучения в СофтУни

- Фондация "Софтуерен университет" – softuni.org
- Софтуерен университет – качествено образование, професия и работа за софтуерни инженери
  - softuni.bg
- СофтУни @ Facebook
  - facebook.com/SoftwareUniversity
- СофтУни форуми – forum.softuni.bg

